

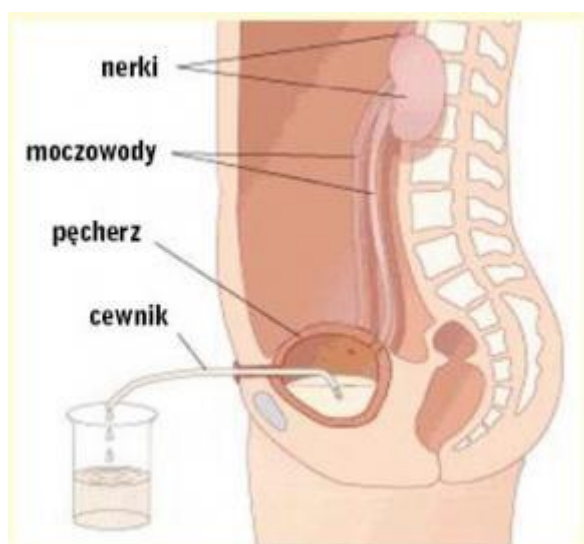
Szpital Specjalistyczny Ducha Świętego w Sandomierzu

Materiały edukacyjne – zalecenia pielęgniarские dla pacjenta przy wypisie ze szpitala - załącznik nr 22

Zalecenia dla pacjenta z cystostomią

Cystostomia – co to jest?

Cystostomia to przetoka pęcherzowo-skórna, (inaczej przezskórne cewnikowanie pęcherza moczowego) to wykonywane celowo połączenie pomiędzy pęcherzem moczowym a powłoką ciała – jeden koniec drenu, którego zadaniem jest wyprowadzanie moczu, umieszczany jest w pęcherzu moczowym, drugi natomiast zostaje przymocowany do skóry.

Rys. 1 Budowa układu moczowego

Wskazania:

Wskazania do cystostomii obejmują różne stany, w których przebiegu dochodzi do zatrzymania odpływu moczu –wykonują się ją jednak wtedy, gdy jakiegoś rodzaju przeszkody znajdują się w obrębie samego pęcherza lub cewki moczowej. Jako przykłady wskazań do zabiegu wymienić można:

Szpital Specjalistyczny Ducha Świętego w Sandomierzu

- urazy cewki moczowej,
- zwężenie cewki moczowej wynikające z jej ucisku przez powiększony gruczoł krokowy,
- nowotwory cewki moczowej,
- zablokowanie drożności cewki moczowej przez znajdujące się w niej kamienie moczowe,
- wrodzone wady układu moczowego związane ze zwężeniem cewki moczowej,
- pęcherz neurogeny,
- wystąpienie konieczności odprowadzania moczu inną drogą niż przez cewkę moczową (cystostomia u mężczyzn może być wykonywana np. po przeprowadzeniu jakiejś operacji prącia).

Zaleca się:

- Przed i po każdym kontakcie z cewnikiem należy umyć ręce.
- W miejscu przyszycia cewnika należy obserwować opatrunek i w przypadku zabrudzenia zmienić, a miejsce przyszycia zdezynfekować np.: Octeniseptem.
- Kąpiel w wannie zastąpić codziennym krótkim prysznicem z letnią wodą, a miejsce założenia cewnika przemywać szarym mydłem.
- Kontrolować zabarwienie i wygląd moczu z uwzględnieniem spożywanych pokarmów, które naturalnie zabarwiają mocz, np. buraczki, preparaty żelaza, leki, zbyt mała ilość wypijanych płynów - mocz ciemny i zagęszczony.
- Worek z moczem umieszczać poniżej poziomu pęcherza moczowego, powinien być przyczepiony z boku łóżka,
- Worek zbiorczy ułożyć w takiej odległości, by rurka cewnika pozwalała na wykonanie drobnych ruchów w czasie snu,
- Należy często sprawdzać umocowanie cewnika - czy nie jest załamany, zagięty lub skręcony, co uniemożliwia prawidłowy odpływ moczu.

Szpital Specjalistyczny Ducha Świętego w Sandomierzu

- Worek z moczem powinien być opróżniony najpóźniej po napełnieniu 2/3 objętości.
- Worek wymieniać w warunkach domowych z zachowaniem zasad higienicznych co 3 dni.

Opróżnianie i wymiana worka zbiorczego:

1. Umyć ręce.
2. Nałożyć rękawiczki jednorazowe.
3. Otworzyć zacisk - nie dotykać końcówki palcami.
4. Po opróżnieniu worka przetrzeć końcówkę gazikiem nasączonym odpowiednim antyseptykiem (preparat do dezynfekcji, spirytus salicylowy itp.) a następnie zamknąć zacisk.
5. Przy wymianie worka zbiorczego, po odłączeniu cewnika od worka należy końcówkę cewnika zdezynfekować, a następnie podłączyć nowy worek zbiorczy.
6. Zdjąć rękawiczki, umyć ręce.

Niepokojące objawy:

- Przez ponad 4 godziny nie stwierdzono pojawienia się moczu w worku zbiorczym.
- Uczucie pełnego pęcherza, ból w podbrzuszu.
- Zaczerwienienie lub bolesność wokół cewnika;
- Z miejsca wprowadzania cewnika wycieka ropa lub wyczuwalny jest nieprzyjemny zapach.
- Mocz zmienił kolor, gęstość lub w moczu zaobserwowano krew.
- Objawy zakażenia w tym gorączka lub dreszcze.
- Cewnik wyraźnie jest dłuższy i nie widać w nim moczu

Szpital Specjalistyczny Ducha Świętego w Sandomierzu

Zalecenia dietetyczne:

- Zwiększyć podaż płynów do co najmniej 2-2,5 litra dziennie,
- Ogólne zasady zdrowego żywienia – dieta lekkostrawna
- Ograniczyć spożycie szczawianów (zielonych warzyw np. szczaw, szpinak, brokuły, kalafior, kapusta)
- Ograniczyć spożycie czerwonego mięsa, zwłaszcza przy podniesionym poziomie kwasu moczowego.
- Ograniczyć spożywanie pokarmów zasadowych (białe mięso, białko jaj).
- Stosowanie urozmaiconej diety zmniejsza ryzyko powstania kamicy moczowej i gwarantuje optymalny odczyn moczu.

Cystostomia – wymiana cewnika :

W przypadku niedrożności cewnika natychmiast należy skontaktować się z lekarzem urologiem.

Zapobieganie infekcjom:

W celu uniknięcia infekcji zaleca się nie odłączanie worka od cewnika ani zatykania końca cewnika zatyczkami czy korkami. Niewskazane jest trzymanie otwartego cewnika

Opracowano na podstawie:

1. Podstawowe operacje urologiczne. Praca zbiorowa pod redakcją Petera Alberta, Axela Heidenreicha we współpracy z Herbertem Leyhem. Redakcja naukowa wydania polskiego: Kazimierz Krajka. Czelej Wydawnictwo Lublin 2007.
2. Urologia Podręcznik dla studentów med. Redaktor naukowy: Andrzej Borkowski. Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2015.